

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

Nr. 184.

Sâmbătă, 22 Augustu (3 Septembrie).

1887.

Brașov, 21 Augustu 1887.

Lunia trecută publicându scirea senzațională despre arestarea preotului din Sisiesci Vasile Lucaciu, sub pretextul că ar fi „agitator daco-român”, amu dîșu: „Suntem curioși să vedem ce va mai scote la ivelă și cercetarea contra d-lui Lucaciu, care sémănă, ca ou cu ou, cu toate cercetările anterioare de felul acesta, din cari nimic nu s'a alesu decât că dușmanii noștri și-au ajunsu scopul lor tendențiosu de a ne înegri înaintea tronului”.

Telegrama, prin care ni s'a anunțat arestarea din vorbă, ne spunea, că Lucaciu a fostu luat de pe drum și că nu i s'a permis să vorbească nici cu soția sa și cu tată-său. Acesta ne aduse aminte de procedura muscălescă și de escortarea în „chibitce” a celor ce sunt me-niți a fi deportați în Siberia.

Trebuia să ne întrebăm cu mirare, ce faptu criminalu va fi comis d-lu Lucaciu, decă se iau asemeni măsuri moscovite în contra lui?

N'amu aflatu nimic până acuma, ce ni-ar pute da o deslușire orecare în privința acésta. Acusarea că ar fi „agitator daco-român” nu puteam să o luăm în seriosu, deoarece scim, că toți Românii, cari se luptă pentru drepturile națiunii lor, sunt învinuiți că ar urmări „tendence daco-române”.

Amu așteptat d'ér după deslușiri și étă că și vine acum „Budapesti Hirlap” spre a ne informa despre pretinsele pécate ale d-lui Lucaciu descriindu-le în modul următor:

„Vasile Lucaciu, cu totă pozițiunea sa ca profesor la gimnasiul romano-catolic din Sătmăru, a fostu de ani de zile în stare a întreține cu mare dibăciă legătura între preoții greco-catolici și a ațița puternic nisuițele daco-române dușmane statului. Ilu vedeai pe acestu bărbat pretutindenea și lucrarea sa de răsvrătire a lăsat înderétu'i în toate locurile urme elatante, fără ca cu toate astea să se fi putut afla doveđi contra pericolosului agitatoru. Avea de a face în ministere, visita pe episcopii și se scia da cu perfectă fățișă de supus leal. Cu timpul însă succesul acestui bărbat ilu trădă însuși pe el. Tinerimea scolară din Sătmăru și preoțimea română arăta ura contra Ungurilor atăt de fățișu, încăt trebuia să atragă atențiunea.”

„Cercetarea a lămurit apoi, că pretutindenea a condus mânia lui Lucaciu. De altminte foile sătmărene atacaseră pe față pe Lucaciu și răsvrătitorul n'a negat cătuși de puțin și a răspuns chiar cu grosolanii. Primul scandalu s'a întâmplat, când Lucaciu voi să devină virilist pe temeiul diplomei sale de doctor și mai mulți reprezentanți orășenesci declaraseră, că cu unu agitatoru periculosu statului nu voiesc să ședă într'o sală. Indată după aceea s'a petiționat la ministeriul instrucțiunii, ca să sisteze postul de profesor alu lui Lucaciu, care și așa totu e superflu. Sfârșitul cercetării pormite a fostu transferarea agitatorului la gimnasiul din Losoncz, unde fii numit profesor ordinaru cu aprópe léfa îndoită. Lucaciu însă n'a primitu acestu postu, căci în Losoncz n'ar fi găsit terenu pentru nisuițele sale. Mai bine să duse... ca preot greco-catolic în Sisiesci. În acestu ținut prima sa lucrare fii întemeierea unei reuniuni culturale valahe de femei. Apoi începú a se lua la colț cu fisolgăbirul. Dete documente oficiale în limba română și refusă orice traducere unghurescă...”

„La „adunarea populară” convocată de elu (înainte de alegeri) își ținú acea vorbire răsvrătitoare, pentru care se decretă asupr'i arestul preventiv. În acésta vorbire insultă Lucaciu națiunea unghurescă și guvernul, mai ales însă pe membrii societății Sechenyi din Sătmăru. Vor-

birea răsună cu amenințarea, că în curéndu va sosi timpul, când voru da și Românii unu semn de viață și voru lucra. Vasile Lucaciu a fostu în persónă citat înaintea autorității și când alaltaeri apărú înaintea judecătorului de instrucțiune Iosif Borus, fii după unu lungu interogatoriu, arestatu. Acei preoți și învățători, cari au primitu vorbirea lui Lucaciu cu aprobări în gura mare, se voru tracta în actele de cercetare ca complici.”

În fine fôia unghurescă mai comunică, că ar fi fostu arestatu în Clușiu și fratele „agitatorului,” și că s'ar fi găsit la elu hârtii „compromițătoare,” adauge însă cu precauțiune că acésta scire o dá numai „sub rezervă.”

Din cele espuse de fôia unghurescă asupra faptelor d-lui Lucaciu nu se pôte deduce alta, decât că densusu în calitatea sa de profesor și preot a luptat în modu energicu pentru apărarea limbei române în contra despotismului celor dela putere. Câtu pentru discursul „revoluționar,” ce l'ar fi ținut Lucaciu într'o adunare electorală nu se aduce nici o dovadă pozitivă, care să justifice acuzarea îndreptată în contra lui. Ceea ce se dice în generalu despre insultarea națiunii unghuresce, a guvernului și a reuniunii de maghiarizare și despre amenințarea, că va veni unu timp, când voru lucra și Românii, este prea vagu și dá locu bănuielei, că envintele d-lui Lucaciu sunt în modu tendențiosu interpretate.

Asemeni învinuirii se ridică în presa unghurescă contra tuturor, cari apără cu curagiu și cu energiă drepturile poporului român asupritu. de aceea stăruim în părerea noastră, că nimic nu se va alege nici din acésta cercetare.

Teroriștilor dela putere le-a trebuit tocmai acum în ajunul venirii monarchului în Ardélu o nouă armă în contra conducătorilor poporului român, spre a face să reiesă că acesta e pacnicu și mulțumit, d'ér ilu ațița agitatorii, cari trebuiesc nimiciți.

În curéndu rezultatul cercetării va dovedi, decă părerea noastră este întemeiată séu nu.

Cestiunea bulgară.

După cum se telegrafiază din Constantino-polu, cele doué grupuri de puteri, pentru și contra prințului de Coburg, lucră cu sîrguință. Italia și Germania par a lucra în grupurile lor respective.

Se asigură în adevăr că baronul Blanc, într'o lungă audiență ce a avut Vineri la Sultanul, vorbindu în numele grupului séu, își dete silința să arate legalitatea absolută a alegerei prințului de Coburg și să stabilească că nu numai Italia, ci și Englitera și Austria, admitu acestu punctu de vedere, și că trebuie numai să se ocupe de mijlocele de a legalisa întronarea prințului de Coburg. Naturalminte baronul Blanc a lucrat pentru dărîmarea combinațiunii rusesce cu Ehrnrooth.

De altăparte, ambasada Germaniei, pentru a preîntemina intervenirea rusescă în Bulgaria, silesce pe Pórtă să trimetă trupe în Rumelia, făcéndu să se întrevadă, în casul contrar, o ocupare rusescă ca aprópe inevitabilă.

În fața acestei divergențe de vederi așa de netedă, Sultanul pare a voi să amâne trimiteria circulației proiectate în privința combinațiunii Ehrnrooth, și ar telegrafia prealabilu la Berlinu pentru a cere ca Germania să mijlocească pe lângă Englitera, Austria și Italia, pentru a le face să accepte combinațiunea rusescă Ehrnrooth; d'ér până acum nici o hotărîre nu s'a luat; de altminte într'égă săptămâna acésta este ocupată de serbările Curban-Bairam.

Acésta perplexitate a Turciei este pricinuită de hotărîrea luată de Sultanul de a nu inter-

veni milităresce în nici unu casu în Rumelia, ceea ce ar explica urmarea licențierii rezervelor.

Descoperirea unui complot în Sofia.

Unu cunoscutu alu „Epoeci” din Bucuresci sositu alaltaeri din Rusciucu spune, că în acelu orașu se primise o depeșă din Sofia, care anunță descoperirea unui importantu complotu contra prințului Ferdinand de Coburg. Acésta descoperire s'ar fi făcutu de cătră căpitanul Andriew, fostul raportor alu Curții Martiale dela Rusciucu, când cu ultima răscolă. Cinci-spre-dece persoane, între care maiorul Pencoff și patru ofițeri inferiori aru fi deja arestate.

Depeșă în cestiune a produsu o via impresiune la Rusciucu, unde populațiunea atăt de încercată prin rigorile prefectului Mantof se teme, ca acesta se nu profite de ocaziune pentru a re-începe persecuțiunile sale.

Adunarea generală a Asociațiunii.

Sibiu, în 19 Augustu 1887.

Trecu și a 26-a Adunare generală a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Cu acésta ocaziune nu putemu nicidecum să nu ne reamintim totă activitatea și rezultatele obținute ale acestei Asociațiuni, spr unu scopu atăt de sfântu, nu putemu trece cu vederea, fără a fi ținut de ómeni indolenți, critica, ce fără voe ni-se impune chiar și acolu, unde credeam și credem a fi mai perfecti. Făcare, care a participat la acésta a 26-a adunare generală și a fostu numai puțin cu spiritu observativu, s'a putut convinge, că adunările generale ale Asociațiunii — accentuăm cu deosebire cele generale, nu cele din despărțiminte — au rēmasu staționare. În locu ca însuflețirea pentru acésta instituțiune atăt de măreță să crească și să-și ia unu avēntu totu mai mare, ea pare mai multă a fi rēmasu pe locu, decă nu chiar a fi regresat.

În ajunul acestei adunări credeam cu toții, că din toate părțile voru alergera la acestu rendez-vous frătescu și culturalu familiile române, cu atăt mai vērtoșu, cu cât pe lângă darea tributului față cu scopul sfântu alu Asociațiunii, aveau să se convingă în persónă decă bine séu réu s'au întrebuintat sumele pentru edificarea palatului, în care și femeia română, condamnată încă a trăi în întunecú, va puté de aci înainte a desvolta țările naturale atăt de varii și nenumerate, va puté să-și cultive și nobiliteze inima, scurtu: va puté deveni înainte de toate adevărată femea română, consórtă vrednică și mamă română în sensul celu mai strictu alu cuvēntului!

Acésta era credința noastră a tuturor și acésta a fostu de sigur și speranța fraților Sibieni înainte de adunarea acésta a Asociațiunii. Credeam și de sigur credeau și frații Sibieni, că afluența va fi atăt de mare, că Românii din toate părțile le voru veni în așa mare massă, încăt locuințele angajate și aranjate voru fi cu multu prea puține pentru numărul celu mare alu participanților. Credeam că la acésta Adunare va participa măcaru a treia parte din numărul totalu alu membrilor Asociațiunii — destul de neînsemnatu față cu ce ar trebui să fiă. Și într'adevăr era de dorit să s'adune cât mai multă inteligința română, pentru că să se stringă și mai multu legăturile conlucrării culturale între frați, necesară ađi mai multu decât oru când; pe de altă parte arătându-și fiicare lipsurile și dorințele să sfătuiască cu toții în privința atitudinii și a măsurilor, ce sunt de luat în aceste timpuri de grea încercare pentru apărarea și promovarea limbei și a culturii poporului român.

Admitem că pedeci fizice, materiale, și icl coela și morale au reținut și rețin pe mulți din clasa noastră inteligentă de a participa la acésta adunare, ceea ce însă nu admitem, și nici că vomu puté vreodată admite, este faptul, că după o existență de 26 de ani numărul membrilor Asociațiunii este atăt de micu, încăt, de-á l'amu lua dreptu măsură a inteliginței ro-

mâne, ar trebui să fim cuprinși de cea mai mare îngrijire și totă încrederea în viitorul nămolului nostru ar trebui să se sdruncine.

Dér suntem convinși, că numărul inteligenții noastre este de deci și de sute de ori mai mare, și devine și mai mare prin numărul cel mare al proprietarilor și altor clase sociale, cari încă aparțin clasei medii. Ne dore însé, când vedem că din atâtă mulțime, care ar pute contribui cu obolul ei la ridicarea și cultura limbii, a poporului român, numai un număr așa de mic se află, care se jertfescă pentru această cauză sfântă o neînsemnată parte din câștigul lor, devenind membri ai acestei Asociațiuni cu m'siune atât de nobilă, atât de măreț!

Cu durere vedem această lipsă de însuflețire pentru această instituțiune salutară, și nu putem decât să conjurăm pe ori ce Român, căruia îi dăce la inimă înaintarea culturii poporului român, să aducă neînsemnata jertfă recerută de această instituțiune și cu mic cu mare să ne înscriem ca membri ai ei, mărinđ astfel numărul lucrătorilor, suma capitalelor întrebuințate la nobila lucrare a culturii limbii și literaturii poporului român!

Dér ni se pare că deocamdată am lăsat să vibreze destul cōrda justei nemulțămiri ce a trebuit să cuprindă pe toți Românii bine cugetători la reamintirea acestor împrejurări dureroase și vom trece la descrierea decursului adunării și a festivităților împreunate cu ea.

(Va urma.)

Blașu, 1 Septembrie n. 1887.

Indemnul plăcut de-a auzi cum se consultă fruntașii noștri a fost cauza, pentru care ni-am propus a cerceta adunarea gen. a „Asoc. Trans.“ din acest an în Sibiu. Acesta este singura ocaziune binevenită de-a se întruni Românii din toate părțile, a-și strînge frățește mîna și a se mîngăia unul pe altul. Stîndu așa lucrul, nu-i mirare, decă și eu am dorit din tot sufletul a mă învîrti printre frații mei, cu cari am sîmțit atâtă plăcere a comunica.

Mai mulți fruntași Români din diferite părți și deastădată s'au grăbit a alerga la adunare, ca să ia în desbatere serioasă lucrurile, de cari „Asociațiunea“ este datore a se interesa. Cu toate acestea, ca să fiu sincer și drept, nu pot trece cu vederea a nu aminti, că ne-am fi așteptat să se prezente un număr mai mare de Români, din trei milioane. Nu știu: să atribuesc această împrejurare neindemnării de-a călători, sau indiferențului ori circumstanțelor nefavorabile materiale? Așa fi pōte prea aspru, când așa și dăce, că nu nutrim interes destul de viu față cu scopurile culturale, că suntem dedați a ne vedea numai de lucrurile noastre private și a nu ne bate capul, cum am pute promova binele nostru general. Atitudinea această indiferentă apoi se pōte considera pentru singuratic de foarte comodă, fiind-că e scutit de osteneță și de multe neplăceri. Dér cred că nu mai trebuie să o spună cât de condamabilă este ea din punctul de vedere al intereselor culturale noastre naționale.

In legătură cu cesțiunea călătoriei membrilor Asociațiunii la Sibiu nu pot să nu amintesc un casu ca dovadă învederată de bunăvoință a domnilor țilei, anume că ministerul a răspuns pozitiv numai în 27 Augustu la cererea comitetului Asociațiunii de-a pute călători membrii cu preț scăzut, așa că bifete de acestea numai pentru reîntorcere s'au putut împărți dela amintitul comitet, însă fără nici un folos, fiind-că casa

rul stațiunii n'a voit a-l lua în considerațiune, pretestandu, că numai atunci ar fi valabile, când ar purta sigilul stațiunii, de unde călătorul a plecat către Sibiu. Se vede dér, că totu lucrul a fost cu intențiune așa întocmit, ca membrii Asociațiunii să nu se pōtă bucura de favoarea a călători cu preț scăzut.

După aceste fii-mi iertat a vorbi ceva despre concert. Atingu aci cu plăcere, că totul a fost astfel arangiat și executat, încatu nu cred că cine-va dintre asistenți se fi rămasu cătuși de puțin nemulțumit. D-na Brote a arătat, cumcă vocea frumoasă a d-sale posede farmecul dulce, de-a procura ori și cui momente prea plăcute și de-ai inspira idei sublime pentru o lume mai fericită. A mă încerca să dau expresiune simțimentului de mulțămire ce-a deșteptat în inimile ascultătorilor recunoscuta pianistă d'ora Elena Florianu, prin jocul ei escelent, ar fi deșertă osteneță, fiă dér de ajunsu să mărturisesc, că a căștigat simpatiile tuturor. Am căștigat cu această ocaziune plăcuta convicțiune, cum-că geniul poporului nostru este în stare a produce talente destul de mari, ca să stōrcă aplausul până și al străinilor, și că decă am fi fericiti a ne bucura de egalitate și împrejurări mai favorabile, am pute să ajungem departe în cultivarea lor.

Recunoscintă merită și d-na și d-lu de Heldenberg, cari au binevoit a sprijini cu concursul lor această frumoasă producțiune și nu puțină laudă merită corul și conducătorul lui d. G. Dima, precum și d-lu Isaia Popa.

Animat a fost banchetul, la care a participat un număr numeros. Cu ocaziunea această s'au ținut mai multe toast. Primul a fost rostit de vicepreședintele I. Bologa, intru sănătatea Majestății Sale. Au mai urmat altele dintre cari amintesc pe al d-lui G. Bariu pentru femea română, al d-lor Dr. Rațiu și Racovița pentru Asociațiune și a d-lui Dr. A. Muresianu, pentru junimea română, viitorul națiunii.

Să terminem, amintind în puține cuvinte despre bal. Voi constata, că n'a fost public așa de numeros, după cum ne-am fi așteptat, așa că sala care uneori, cum se dăce, devine prea strîmtă, ar fi putut cuprinde de astădată pe mai mulți. Pōte că nici petrecerea în genere vorbindu n'a fost destul de animată. Multe din dame erau în costum național, care rămâne pentru totdeauna cea mai frumoasă podobă a femeii române și cu deosebire de-a mai are și meritul de și-l'a făcut ea însăși.

I D.

SCRILE ȚILEI.

Se afirmă, că manevrele cele mari în Ardealu se vor ține la granița României și nu pe teritoriul dintre Deva și Orășta. Spre scopul acest vor circula pe linia Simeria-Petroșeni trenuri separate în țilele din 16, 17, 18, 19 și 20 Septembrie.

Eri s'a intrat în Sibiu consistoriul metropolitanu în ședințe ordinare, spre care scop a sosit acolo P. S. d-lu episcopu din Aradu Ioan Mețianu, și mai mulți asesor consistoriali esteri din amendoie diecesele sufragane, precum și din archidiecesă.

Comuna biserică română din Batania, în Banat a cumparat țilele trecute dela erar un complex de 26 jugere catastrale pământ aratoru, pe lângă condițiunea de a solvi prețul de cumpărare în mai mulți ani. Venitul acestui pământ comuna bis. l'a destinat pen-

tru susținerea școlii și a învățătorului astfel, ca pe viitoru cu timpul din venitul acestui pământ și din economiile, ce se vor face în capitalul bisericii, să se pōtă acoperi trebuințele învățămîntului, ér comuna biserică să nu mai fiă silită a pune aruncu pe credincioși pentru acoperirea școlii. Comuna biserică Batania a făcutu multu în timpul din urmă pentru asigurarea bisericii și a școlii, și anume după despărțirea ierarhică de Sêrbia a ținut biserica corespunșătoare, a cumpărat un edificiu pentru școlă, ér acum pământul, de care voroim. Succesele obținute de frații noștri din Batania ne întăresc de nou în credință, că la noi în totu locul se pōtă face multu, decă ómenii își pun la inimă cauza publică, și decă lucrul pentru înaintarea ei, scrie „Biserica și Școlă“. — Exemplul merită a fi imitat.

—x—

Ni se scrie din Halmagiu, cu data 28 Augustu 1887: In Halmagiu la 28 Augustu s'a ținut o petrecere de văr. Venitul curat pentru fondul șracilor din Halmagiu a fostu 5 fl. Arangiatorii și-au dat totă silița ca petrecerea să iasă bine și acesta li-a și succedut. Óșpeții și-au petrecut în cea mai bună voiă și a ținut jocul până dimineța.

—x—

Din Vêlcea i se scrie „Voinței Naționale“ că, făcendu-se nisce săpături la Cōzia, s'au descoperit ruinele unor băi române, cuptore, conducte, basinelu și altele. S'au aflat de asemenea și mai multe monede române.

—x—

A sosit la Sinaia adjutantulu Sultanului însărcinat a prezenta Regelui Carolu cei doi cai arabi ce i-a dăruit Suveranulu Turciei.

—x—

La 4 Septembrie n. se sfințesc în Clușiu noua sinagogă jidovă în modu sêrbătorescu. Cătu de strâns e legătura între Jidovi și Unguri se dovedesc și cu această ocaziune: „Dalkö“-rulu ungurescu va conlucra la festivitate.

—x—

Pentru servicii aduse maghiarisării, ministrul Trefortu a mai „pricopsit“ pe următorii preoți greco-orientali: Sofronu Papiu din Crihalma, Teodoru Costeanu Popa din Subpădure, Stefanu Regnalu din Șoașu, Spiridonu Mardanu din Sămbăta de sus.

—x—

Fiind lipsă de cai în armată, se face cunoscutu, că acei proprietari, cari posedu cai bine formați și puternici, cu un cuvênău cai corêspunșători pentru de a fi întrebuințați la miliți, îi pot duce la tîrgurile de cai pentru miliți, ce ministrul de agricultură și de comerț le-a orânduit în următoarele locuri, în cari va veni câte o comisiă militară: la Seps-Sân-Georgi 18 Septembrie; Sighișora la 20 Septembrie; Odêrheiulu sêcescu la 22 Septembrie; Sibiu la 25 Septembrie; Tergulu Marășului la 27 Septembrie; Clușia la 29 Septembrie; D-șiu la 17 Octombrie. Cui se fiă dela 4—7 ani și se aibă 15 puma în înălțime (158 centm.) Cu această ocaziune se vor cumpăra și mînde de câte trei ani, care vor fi bine formate și de rasă nobilă, pentru de a fi întrebuințate de prăsilă.

Violna răposatului C. Porumbescu, o cremoneză de Nicolae Amati din anul 1620 e de vânzare cu prețul de 150 fl. în folosul creândei fundațiunii „Ciprianu“ Reflectanți binevoiască a se adresa la pârintele repositului Ciprianu, parochulu Porumbescu în

FOILETONU.

Misterele Venetiei.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spatali.

XV.

Răsunarea lui Martinengo.

Indată apoi dogele se uită împrejur și, neșărind pe Martinengo întrebă:

— Unde este vinovatul?

— Ecă mă, prințe! răspunde podestatul eșind din penumbra până unde nu pētrunde lumina lămpilor acoperite cu fuste marle de hârtiă.

— Pân' acum te-ai încapăținat ca să nu răspunzi la toate întrebările. Te-ai hotărît în sfîrșit să vorbești?

— Nu am pentru ce să nu vorbesc în fața auzitei voștre posește! dăce Martinengo puind un genunchiu în pământ.

Dogele se roși puțin. Proba această de respectu ipocrit începe să deștepte într'ensul o mîniă surdă.

— Bine, domnule, ridică-te! dăce dogele deodată. Ești acusat de un indoiț omor. Mărturisești amendoie crimele?

— Nici pe una, nici pe alta. N'am lovit nici pe gondolierul Ricardo, nici pe senatorul Felice Badoer.

— Atunci cum explici domniata acuzării așa de precise, cu care te împovăreză victimele? întrebă dogele.

— Explicația această va veni la vremea ei! — răspunde podestatul liniștit; însă pân' atunci ecă ce a-

firmu: N'am părăsit saia banchetului în sera omorului. Căți-va martori au și declarat această și voi aduce și alți martori noi, cari vor certifica faptulu.

— Ce fel? Nu cumva preinți că n'ai eșit nici o clipă?

— Celu puțin numai după plecarea logodnicilor am plecat.

— Atunci sunt silit să vin ér la întrebarea mea. Cum explici d-ta acuzările conforme ale lui Felice Badoer și ale gondolierului? Cuteza-vei să-i acuzi, că s'au înțelesu ca să te piardă?

— Nicidecum, Alteță! Și stăpanulu și servitorulu sunt de bună credință amendoi, însă sunt amăgiți din pricina unei semeniri forte ciudate și această i-a făcutu să credă, că eu i-am lovit!

— Explică-te, fiindu că nu te înțeleg.

— Douăzeci de persoane voru afirma realitatea faptului ciudat, pe care vreu să-l spun. Toți óșpeții, și chiar și eu, băgați bine de sēmă, eram încă în sala banchetului, două césuri după plecarea logodnicilor, când un om îmbrăcat în tocmai ca mine, și sēmăndu așa de bine cu mine, încatu părea a fi chiar eu, intră în sala, unde eramu toți, învîndu în brațe pe fiica Adriaticei. O puse p'un scaun, rămase lângă densa destulă vreme, pentru ca să lă pōtă vedé totă lumea, și pe urmă dispărú deodată, fără să fi ținut nici o vorbă. lăsându-ne uimiți.

Podestatul tăcu Dogele frămînta pergamentele risipite pe masa consiliului. Se sile să-și stăpânescă indignarea ce-i pricinuia îndrănețulu sistem de apărare adoptat de Martinengo.

— Incă olată îți spun — dăce dogele după o tăcere lungă — Felice Badoer te-a cunoscut, gondolierulu asemenea te-a cunoscut, și d-ta admitti, că nici unul nici altul nu pōte avea inpotriva d-tale cel mai mic motiv de ură ori de răsunare? Cătu despre óșpeții, de cari vorbești că pot mărturisi, unii au și fost ascultați. Ei nu afirmă după cum preinți d-ta. Ei mănteu s'au codit în răspunsurile lor, cari paru că le au fost impuse print'o influență s'raină.

— Alteță — dăce podestatul — fără să vorbească de poziția mea de acusat, care merită pōte ore cari menajamente, voi insultați de geabă pe nisce martori din tre cari unii ocupă în stat posturi importante.

— Martinengo, eu, ca părinte, am avut pre mult să sufer în persoana fiului meu, care compărea ca acusat în fața mea, pentru ca să nu respectu ca judecător și suveranu, să nu respectu drepturile sînte ale apărării. Potu vorbi în totă libertatea și decă am manifestat vre-o emoțiune, când am vedut sistemulu d-tale de apărare, mă căescu acum. Cu toate acestea datoria mă silesc să-ți spun, că dispozițiunile invocate de d-ta nu sunt nici afirmative, nici concordante. Și trebuie s'adangu acestea: Martorii ascultați mărturisesc că în momentul când a intrat în sala banchetului omulu, care preinți că îți sēmăra, toți invitații d-tale beuseră așa de mult, încatu trebuie să fiă cu neputință vre-unuia dintre ei, ca să-și mai aducă bine aminte de ceva.

Unulu dintre senatorii, cari asistau la intergatoriu, întrebă pe Martinengo:

— Printre invitații d-tale se găsește vre-unulu,

Frătăuții-noi, poșta Frătăuții-vechi în Bucovina. — Din operele musicale ale regretatului compozitor român a apărut: „Souvenir de Nervi,“ nocturnă pentru piano, și se află de vânzare la „Pardini“ și Schally în Cernăuți. Venitul compoziției este menit pentru fundațiunea „Ciprian.“ În curând va apărea totuși în acest scop: O seră la stână, idilă pentru piano.

Agricultura în Germania.

O excursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Saxonă (Fine.)

Thale e un loc de cură și petrecere în muntele Harz, pe o vale romantică a riului Bode, și aci vin fabricanții și marii capitaliști din Berlin, ca să respire aerul curat și să-și petreacă, unde în vre-o 2—3 oțeluri din vale și în trei ținute în pădure, pe nisce vârfuri de munte, găsesc o primire și distracție destul de bună, deși scumpă. Noi veniserăm aci, nu ca să vedem și admirăm numai frumusețile și grandiositatea naturii actuale, ci mai mult a celei vechi, ca aci, pe fostul mal al mării Baltice de odinioară, să studiem pe o întindere de un kilometru mai multe formațiuni geologice importante, să vedem nu numai petrele și stâncile, ci și sfărîmarea și pulverizarea lor, prefacerea lor în țărână, la fața locului să studiem calitatea și forma pământului arabil, a solului și subsolului, după petrele de sub el, din cari s'a format.

Sosiți în Thale, ne duserăm îndată la oțel, unde tociserăm cuartierele, lăsarăm calabalicul la portar și apoi plecarăm îndată d'a dreapta văii, sus pe munte, ca încă cu și să ajungem sus pe vârf, unde se afla un oțel. Acolo ne serviră un fel de vin pregătit din seva (sucă) de mesteacăn, din care Nemții din acele părți consumă foarte mult. După ce inoptase cu deservire, ne întorserăm jos în vale, la oțel, spre a ne căuta de cuartire. Spre mai marea noastră mirare însă, ne comunică oțelierul, că, deși a primit depeșa noastră din Quedlinburg, d'ar cugetându că numai pe ziua următoare ne trebuiesc cuartierele, când era să se golască mai multe odăi, închiriasse deja pentru ziua aceea toate odăile disponibile. Spre a nu fi constrinși însă d'a dormi sub cerul liber, d'ar nu ne dăse, că se va sili să ne golască vre-o 2, 3 odăi în etagiul al patrulea — din pod — unde ne va pune câteva paturi, ca să începem.

Ne având alt ceva mai bun la dispoziție, primirăm și acest ofertă marinosă și plecarăm în sus, ca să ne căutăm odăile. Impiegații oțelului ne iau și ne conduc prin un pod lung, în care erau întinse totuși sfori cu rufe, împedându-ne, când de grindile de jos, când de storiile și rufe de sus, pe o întunecată orbă, strigăte de o parte, căderi de alta, injurături și strigări după chelneri și luminări din toate părțile, până când sosiră cu lumina și ajunserăm la odăi. Acestea erau nisce cuiburi, în cari ne grămadiră totuși câte 4 paturi într'unul, încât nu te mai puteai mișca prin odăia. Imbulgăla era indiscribibilă. Când venirăm erași jos în sulageria, ca să cinăm ceva, găsim o scumpete teribilă. O cafea, care în Berlin în cafenelele și oțelurile de clasa primă era cu câte 25 fenici, costa o marcă, o bucațică de friptură câte 1,50—2 mărci. Ca să-lu lași acolo și să mergi într'altă birtă nu era posibil, căci parte fomeză te neliniștea, și parte nu erai sigur, decât mai găsesc ceva și în celelalte restaurațiuni. Decl. de voia de nevoia, trebui să dăm Evreului Zehnpfund. adică Dece-funți, căci acesta-i era numele, atâtu câtu pretindea el, pe lângă obicnutele bacșișuri entrup

chelneri. Dimineața, după ce mai plătirăm aceleași sume dimpreună cu câte 8 mărci de odăi, 2 mărci de persoană, am plecatu erași în excursiuni, pe partea stângă a văii.

Mai întâi am cercetat gresa cuadrată senonica din epoca cretaceă, care formeză un colosal ținut natural de 3—5 stânjini înălțime, 1—2 stânjini grosime și începând dela riul Bode se întinde pe o suprafață de mai multe mile, care a resistat contra tuturor timpurilor până în ziua de azi și se numesce de cătră popor Taufelsmauer (ținutul diavolului). Apoi alte două coline de formațiune marină, unul compus din schisturi de Grauvacă din epoca siluriană, paleozoică, și o altă formată din varoasă conchiliară de scoici de mare, întocmai cum le găsești azi și pe țărmurile Mării-negre, la Constanța (Dobrogea); și în fine pe Rosstrape găsim formațiune de Diorite și Diabase — petri eruptive din epoca devonică.

După vizitarea și studierea acestora, Duminea Rosaliilor la amăzi, ajunserăm în fine pe vârfurile muntelui numit Rosstrape, o poziție de totuși romantică, întocmai ca și cea de pe muchia Strimbei dela comuna Șinca-vechiă din țera Oltului, pe care o vădusem în anul 1867. Vijeitul apei printre stânci, resunetul (ecoul) care-ți reproducea de mai multe ori cuvintele pronunciate, arborii și stâncile din jurul meu, mă emoționară adânc și mă transportară cu gândul la dulcea patrie, în anii copilăriei și juneții, ba imi stôrseră din ochi chiar lacrimi de bucurie.

Prânzul îl luarăm cu toții împreună încă acolo, pe stâncă aceea, numită Rosstrape, despre care se povestesc, că Kunigunda, o fiică de împărat, călărind cu amantul ei prin munte, au încercat amândoi să sară pârul cu caii de pe o stâncă din potrivă, d'ar numai ea a putut sări, pe când amantul ei amezind, și calul fiindu-i mai debil, s'a prăbușit cu calul cu totuși în adâncime. Poporul îți arată încă și azi în stâncă urmele de copită dela calul îndrăzneșii amazone. De câțiva ani s'a ținut acolo un frumos oțel cu mai multe chioșcuri și privești mărețe în toate părțile muntelui.

Pe deplin satisfăcut de rezultatul acestei excursiuni de 5 zile, după prânz, la 4 ore, pârăsim și Thale, spre a ne întorce acasă la Berlin cu trenul accelerat, și deja la 10 ore s'era și intrărăm în gara din Friedrichstrasse, unde ne așteptau colegii.

Dr. George Maior.

De-ale Kulturregyletului ardelean.

În fiecare zi ese câte-ceva la ivelă din cele petrecute la adunarea generală a reuniunii ardelenice de maghiarizare, ținută la Seps-Sân-Georg. După cele ce le-am citat din Raportul general despre starea reuniunii, și din săbiosul și fozosul discurs al șpanului Bethlen-pașa dela Târnave, amintim azi din discursul unui Iuliu Horvath următoarele espectorări, la care vom reveni.

Am împărțit cu naționalitățile totuși: patria noastră, drepturile noastre, d'ar una nu vrem s'o împărțim și acesta e limba noastră, și d'ar pressa dă mână de ajutor reuniunii de cultură pentru ajungerea acestei ninsuște patriotice, prin acesta s'a făcutu demnă de neuitată mulțămire din partea națiunii.

Raportorul Bartha Miclăușu espuse punctul de stadiu al comitetului central în privința colonisării Săcilor și propuse în urmă, ca să fiă însărcinat comitetul să cheltuiască, din capitalul existent, suma necesară pentru acest scop. Mai departe reuniunea s-

ciască din Pesta, reuniunea Ceangăilor și academia unghurească de științe, care administrează fondul Kralovanszky, să fiă provocate să pună la dispozițiune Kulturregyletului fondurile ce servesc spre asemenea scopuri. Intre altele comitetul să fiă înputernicit a efectua operațiune de credit. Propunerea raportului în cestiunea repatrierii Ceangăilor s'a primit. Adunarea generală a respins prin conclud centralizarea reuniunilor de maghiarizare.

Mulțămire publică și dare de sémă,

asupra ofertelor primite de comitetul pentru adunarea de ajutoare în favorul incendiaților din comuna Galați.

(Fine.)

Din Cincu-mare, la stăruința d-lui paroh Ignatius Mondocea și a d-lui învățator Ioan Vladu, s'au adunat dela popor prin așa numiți „tați de vecini,“ 116 bucați de diferite vestimente, aprô 3 Hcl. bucate: grâu și cucuruz și 26 stâlpi pentru închisul cu palant (stobor), cari toate s'au trimis în natură la locul destinat.

Din Recea telechiană și Recea ducală prin d-lu George Poparadu, not. cerc. s'au colectat 2 Hcl. bucate: grâu, cucuruz etc., cari s'au trimis la locul destinat.

Din Pojorta și din Rodbav s'au trimis comitetului de ajutorare 1 Hcl. bucate: grâu și cucuruz.

Din Făgărășu, bucatele ce erau adunate la pretură de asemenea s'au trimis comitetului de ajutorare spre a se împărți.

Sumele de sub punctele: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 și suma de bani eșită din bucatele de sub punctele 19, 20, 21 și 22, cari laolaltă fac 126 fl. 61 cr. v. a., s'au împărțit nenorociților arși din Galați în 5 iunie 1887 st. n.

Din Drăgușu, prin d-lu Georgiu Codru, notar cerc. s'au trimis 4 fl. 90 cr. dela d-nii; George Codru, notar (Drăgușu) 40 cr., Daniil Popu (Viștea sup.) 20 cr., Ioan Morariu, primar (Sămbăta sup. ap.) 20 cr., Ioan Mardan, paroh (Sămbăta sup. ap.) 40 cr., Valeriu Poparadu (Sămbăta sup. res.) 30 cr., Nicolae Ispas, primar 20 cr., Ioan Făgărășanu, paroh (Drăgușu) 20 cr. și dela mai mulți locuitori din Sămbăta sup. apus., adunați prin d-lu primar Ioan Morariu 3 fl.

Tuturor d-lor colectanți și marinimosilor contribuitori le mulțumim prin acesta în numele nenorociților incendiați din Galați, dorind ca nobilul lor exemplu să aște imitator pretutindenea. Ne angajăm totodată a achita pe cale publică și celelalte ajutoare, ce vor mai urma.

Galați, 13 iunie 1887.

Ioan Turcu.

președ. com. de ajutorare.

Nicolau Aron,

secret. com. de ajutorare.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

BERLINU, 2 Septemvre. — Impăratul a ținut paradă cu corpul de gardă.

PARISU, 2 Septemvre. — Mobilizarea de probă merge înainte cu succes mulțamitor.

TEHERANU, 2 Septemvre. — Se vorbește că Eyub-Khan se află încă totuși pe pământ persan.

AGRAMU, 2 Septemvre. — În timpul ceterii rescriptului regal, prin care se deschide dieta, Starcevecianii, cari apăruseră în haine simple de toate zilele, au ascultat ședend. Măne se presintă mandatele.

Editor: Iacob Muresianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

care se pôtă spune, că v'a văditu totuși într'o vreme, pe d-ta, contele Martinengo și pe cel pe care îl numesc d-ta soția d-tale?

— Intrebarea d-tale mă incurcă, fiindcă decât voi răspunde d-ta, Alteța Sa Serenissima va pretinde, că din pricina vinului meu vechiu invitații mei vedeau indoitu.

— Martinengo — dize dogele — situația este destul de gravă pentru că d-ta se rămăi serios și cei cari te intrăbă sunt destul de sus puși, pentru că să aibă dreptu să-i respecti la sémă d'ar. Și acum răspund eu pentru d-ta: Nu, nimeni dintre martorii întrebați n'a văditu totuși într'o vreme doi Martinengo în sala ospetului.

— Adică preșința acelu om, care ducea în brațe pe fiica Adriaticei leșinată, aruncase în adunare o astfel de zăpăcă, încâtu toți ochii erau pironiți pe ei, amândoi, pe când eu eram în capetulu celalatu alu parlamentului dize Martinengo. — Numai decât atunci, m'apropiai de fotoliul, pe care fusese pusă nenorocita fată leșinată. În vremea asta necunoscutul se făcu nevăditu, și eu am fost, care am datu pe Veneția în apartamentele, pe cari le pregătisem întradinsu pentru d'ar, la casă când ar fi voit să rămăe în Isola Bella. Cum am dus-o în cameră, am lăsat-o în grijirea feneii sale din casă.

— Martinengo!... dize dogele cu un gest de nerăbdare.

— Binevoesce a mă seusa, Alteța Serenissima, însă n'am sfirșit încă! dize podestatul. — Eu afirm încă odată — și martorii mulți vor sprijini spusele mele, — după plecarea mirilor n'am eșit nici o clipă măcar

din sala banchetului, până în momentul, când necunoscutul, de care vorbesc, aduse în brațe pe fiica Adriaticei leșinată. În tulburarea pré frăscă în care-i aruncară întemplerile din aceea noapte fioroasă, Felice Badoer și Ricardo au crețut, că cunosc, că podestatul Padovei era omul, care i-a lovit, însă amândoi sunt înșelați din pricina semurei figurei și îmbrăcăminte, care era la felu cu a mea.

— Totu sistemul acesta de apărare nu se pôte admite, fiindcă nimeni nici odată n'a auzit vorbindu-se în Veneția de un bărbat, care să semene așa de multu cu data, încâtu să fi luatu unu dreptu altu.

Senatorul Loredano, care pân' atunci fusese de față la interogatoriu, fără să facă cea mai mică observație, se sculă:

— Iertă-mă, Alteță, d'ar nu pentru întea oră se produce un asemenea faptu, nu pentru întea oră este acusat podestatul Padovei, că ar fi săvârșit o crimă, de care altu este vinovat! dize d'ar.

Noi scim, că dogele era încunjurat de vrăjmași în Consiliul celor șee și în Senatu, însă nu avea pe nici unu mai înverșunat ca Lorenado. Totu Lorenado acesta avusese curajulu să scie pe registrulu de comerț alu dogelui: Datoresce dogele Foscari pentru mörtea lui Pietro și Marco Loredano, tatăl și unchiulu meu... ș. a... ș. a... ș. a...

De aceea bătrănu doge avu o presimțire rea când auzi că vrășmasulu acesta declarat alu casei lui deschidea gura. Se stăpăni însă și dize dimpotrivă cu o liniște mare:

— Explică te, Loredano.

— Am să vă aduc aminte lucruri foarte vechi, domnilor senatori! dize Loredano adresându-se către Consiliu. Cu toate acestea faptele pe cari voesc să le amintesc sunt încă prezente în mintea oricui. Era pe vremea asediului Bresciei, în toamna anului 1439... Batista Martinengo, vărul său Paolo și eu făceam campania împreună și comandam fi-care câte o companie de arcași. În ziua când se comandă asaltul luptam în rangul înteu și mergeam aprô unu lângă altu. Compania comandată de Batista mergea cu câți-va pași mai nainte companierilor pe cari le comandam eu și Paolo. Unu glonțu tras după meteresuri lovi de mörte pe Paolo la câți-va pași de mine. Alergai și putui să-lu primesc în brațe. Batista Martinengo, care astăzi este podestatu alu Padovei, se bătea, după cum am d'ar, mai nainte noastră; elu nici nu află de mörtea vărului său decât după bătălia. Ei bine! s'au găsit atunci mișei cari avură infamia să învinovătesc pe nobilul patricianu că elu ar fi împușcatu pe la spate pe vărul său Paolo.

— Acusarea acesta nu s'a produs nici odată în public! dize dogele.

— Nu, Alteță! însă a circulat în popor; a fost chiar răspândit în armată. Vreu să spun, că din acuzarea acesta s'a născut o altă acuzare pôte și mai monstruoasă. Câte-va zile după luarea Bresciei, nevasta și fiica lui Paolo, o copilă care nu implinise încă unu an, au murit amândou în câte-va ceasuri și aceste două morți simultanee cari, nu tăgăduesc, aveau ceva ciudat în condițiile în cari se produceau, au fost aruncate în spinarea lui Batista Martinengo. (Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 1 Septembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	100 85	Bonuri croato-slavone	104 75
Rentă de hârtie 5%	87 50	Despăgubire p. dijma de vin ungh.	100 50
Imprumutul căilor ferate ungare	150 75	Imprumutul cu premiu ungh.	121 80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (1-ma emisiune)	98 30	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (2-a emisiune)	126 -	Renta de hârtie austriacă	81 44
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungh. (3-a emisiune)	115 25	Renta de arg. austr.	82 65
Bonuri rurale ungare	104 60	Renta de aur austr.	112 80
Bonuri cu cl. de sortare 104 60		Losurile din 1860	136 -
Bonuri rurale Banat-Timiș	104 50	Acțiunile băncii austro-ungare	884 -
Bonuri cu cl. de sortare 104 50		Act. băncii de credit ungh.	287 -
Bonuri rurale transilvane 104 70		Act. băncii de credit austr.	283 20
		Argintul — Galbial	—
		Impărătesci	5 91
		Napoleon-d'ori	9 95
		Mărci 100 imp. germ.	61 50
		Londra 10 Livres sterlinge	125 60

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 August st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 -	95 1/2
„ convert. (6%)	88 3/4	89 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 -	36 -
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
„ „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
„ „ „ (7%)	103 1/4	103 3/4
„ „ „ (6%)	94 -	95 -
„ „ „ (5%)	87 -	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 1/4	15 3/4
Bancnote austriace contra aur.	2 01	2 02

Cursul pieței Brașov

din 2 Septembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românești	8.65	8.77
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.94	9.99
Lire turcesc	11.23	11.27
Imperial	10.20	10.25
Galbeni	5 86	5 90
Scrisurile fonc. „Albina” 6%	101. -	102. -
„ „ „ 5%	98. -	99. -
Ruble Rusești	109. -	110. -
Discontul	7-10%	pe an.

Nr. 441—1887.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de al doilea învățător la școala gr. cat. din Ilva-mică, inspectoratul școl. gr. cat. al Năsăudului, se escrie cu termenul de 20 Septembrie a. c. st. n. concurs.

Salariul anual împreună cu acestu postu este de 180 fl. v. a. de primitu în rate lunare anticipative.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-și înainta cererile lor instruite cu documentele prescise în legea școl. despre cualificaținea lor până la termenul indicat la senatul școl. gr. cat. din Ilva-mică.

Inspectoratul școl. gr. cat.

Năsăud, la 24 August 1887.

Inspectoratul școlastic:

Gregoriu Moisilă,
vic. episc. foraneu.

2-3

Avis d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerației să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea diarului onor. abonați sunt rugați a ne încunoscianța imediatu prin carte postale, ca în câtu depinde dela noi, să se delătoreze. ADMINSTR. „GAZ. TRANS”

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Peșta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sêra.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.

2. Dela Brașov la Buouresci:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amez.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Peșta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amez.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sêra.

2. Dela Buouresci la Brașov:

Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sêra.
Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amez.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rêșnov-Zêrnesci-Branu: 12 ore 30 min. după amez
- b) „ „ Zizinu: 4 ore după amez.
- c) „ „ în Sêcuime (S. Georgi): 1 oră 30 minute noaptea.
- d) „ „ la Făgărașu: 4 ore dimineața.
- e) „ „ la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rêșnov Zêrnesci-Branu la Brașov: 10 ore înainte da amez.
- b) „ Zizinu la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Sêcuime la Brașov: 6 ore sêra.
- d) „ Făgărașu la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) „ Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sêra.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”
— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICUL FAMILIEI. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrații, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii social, poeziă, nuvele, romanuri, suvenir de călătorii ș. a. — Mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflesione le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră alêsă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste totu nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, școlastică și literar. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețulu de abonamentu pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vândare și următorele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda sêu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru alu academiei. franceze. Prețulu 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulutu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Popu Reteganul. Unu volum din 14 côle. Prețulu 60 cr

Tesaurul dela Petrosa sêu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețulu 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I, II, și III. Prețulu broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprinșându materi forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl., câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I, cuprinde materi forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptaru teoreticu și practiculu pentru învățământulu intuitiv în folosulu elevilor normali (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altor băbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandial. Prețulu unui esemplaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia allamă vre-unu opă, intocmitu după lipsele școlilor noastre in măsura în care este acesta! pentru aceea flă și recomandăm mai alesu Directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețulu 15 cr.

Manualu de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiulu din Năsăudu. — Manualulu acesta este aprobatu prin Inaltulu Ministeru de cult și instrucțiune publică cu rescriptulu de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulu 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școala poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti forte frumoșe ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoșe ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesti. Prețulu unui esemplaru broșat 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătorei de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru expedit franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legat e 15 cr.